

Становище

относно дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, Професионално направление: 3.2. Психология, научна специалност: Педагогическа и възрастова психология

Автор на дисертационния труд: **Ставрула-Вера Стрихну** – редовен докторант към катедра „Психология” при Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”

Тема на дисертационния труд: „ **Социални нагласи към ученици със специални образователни потребности и ученици мигранти** “

Научен ръководител: проф.д.пс.н. Людмил Кръстев

1. Лични данни

Ставрула-Вера Стрихну завършва висшето си образование в Егейския университет в град Родос, Република Гърция в бакалавърска програма „Науки за предучилищно образование и образователно планиране“ през 2013 г. През 2016 г. придобива магистърска степен по Специална педагогика в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, а две години по-късно придобива магистърска степен по Интеркултурно образование в Югозападен университет „Неофит Рилски“. Със заповед на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ от 02.02.2017 година е зачислена за редовен докторант в докторска програма по Педагогическа и възрастова психология в катедра „Психология“. Отчислена е с право на защита след успешно приключване на обучението си

2. Обща информация за дисертационната разработка

Предложената за разглеждане дисертационна разработка на Ставрула-Вера Стрихну е в общ обем от 234 страници, които са конструирани в увод, четири глави, заключение, приноси, литература и приложения. В текста

присъстват 43 фигури и 14 таблици. Представени са и заглавията на 6 броя авторски публикации, синхронизиращи с темата на дисертацията

3. Актуалност на разработения, в дисертацията, научен проблем

В съвременното училище все по-настойчиво се поставя въпросът за приобщаване на децата с различни образователни потребности към реалната училищна среда. В реалните образователни условия за Република Гърция актуален става и въпросът за обучението на децата на емигранти. Мисля, че изследването на социалните нагласи, спрямо тях, е не само интересно научно хрумване на докторантката, но и синхронизира с новите съвременни реалности на Балканите. Определям актуалността на дисертационната разработка като безспорна.

4. Основни акценти в дисертацията, научна интерпретация и авторски концепции

В една доста обширна теоретичната, първа глава, докторантката подробно представя научната интерпретация на феномена „ученици със специфични образователни потребности“, работата с тях като подход в образователната система с конкретика за положителните педагогически практики в Република Гърция. Със същата изследователска коректност поставя въпроса и за социалната интеграция на учениците – емигранти, които с билингвистичността си срещат затруднения не само в усвояването на учебния материал, но и адаптацията към образователната система и културна политика в новата за тях социална среда. Докторантката обоснова представя и съдържателното ниво на педагогическата технология на интеркултурното образование с акцент за Република Гърция.

Прави добро впечатление добрата информираност, на докторантката, относно предлаганата проблематика. Приветствам и идеята да се потърси възможност (чрез разкриване същността на социалните нагласи) да се разкрият проблемните зони в обучителния процес в настоящия момент и да

се потърсят пътища за тяхното преодоляване. Отношението към тези категории ученици оказва силно влияние върху тяхната мотивация за обучение.

5. Съответствие на изследователската концепция с научните търсения на докторанта

Изследователските си търсения, докторантката убедително представя в глава втора. Разбираемо са формулирани целта и задачите на проведено психологично изследване. Измерването на нагласите, спрямо двете категории изследвани лица, от различни социални групи хора е доказателство за многоаспектния изследователски поглед на Ставрула-Вера Стрихну. Голям е и обхватът на изследваните лица – 900 броя, включващи ученици, родители и учители, представени в групи по възраст, пол, етническа характеристика и специфични потребности.

Повдигнатите хипотези са описани с обосновката за тяхното повдигане, което прави добро впечатление. Използваните въпросници са авторски, като апробирането им е безспорна положителна придобивка на разработката. Мисля, че табличното представяне, в този обхват, затруднява възприемачият информацията, но показва желанието на автора да бъде много пунктуален. Статистическите данни са адекватни за постигане на научните цели.

6. Умения за доказване на повдигнатите хипотези

В трета глава докторантката предлага описание на получените резултати от проведеното изследване. Добре замислено и реализирано, изследването дава голям обем информация, която посочва типологията на нагласите към двете социално-педагогически категории в училище, както и влиянието на демографските фактори върху изследваните променливи. Уменията на докторантката, за логическа интерпретация, проличават в главата обозначена като „Дискусия“. Систематичният анализ и опита за обяснението на резултатите в синхрон с обосноваването на повдигнатите

хипотези потвърждава уменията на Ставрула-Вера Стрихну да подхожда критично към тях. Фактът, че се посочват адекватни, според мен, ограничения в изследването и се дават препоръки, предполага висока професионална отговорност.

7. Научни приноси

От предложените материали и прочита на дисертационната разработка приемам предложените научни приноси, а именно:

1. Теоретично обосновани са основните обяснителни модели за типа на социалните нагласи на гръцкото общество спрямо учениците със специални образователни потребности и учениците-мигранти.

2. Идентифицирани са базови маркери на отрицателните нагласи спрямо учениците със СОП и ученици-мигранти, от страна на родители, учители, съученици.

3. Проведеното емпирично изследване може да бъде разширено и използвано за изграждане на превантивна програма спрямо негативните социални нагласи в контекста и на българска извадка.

4. Получените на емпирично равнище данни разкриват възможности за целенасочена работа спрямо стереотипното и предразсъдъчно мислене относно негативните нагласи към ученици със специални образователни потребности и към ученици-мигранти.

8. Съответствие между дисертационната разработка и автореферата

Приемам автореферата, определям като технически пропуск отсъствието на приносните моменти в него.

Заключение:

След запознаването ми с предложената дисертационна разработка на тема „Социални нагласи към ученици със специални образователни потребности и ученици мигранти“ и поместените в нея резултати от реализирано изследване и наличните научни приноси, предлагам на

уважаемото научно жури да присъди на докторантката Ставрула-Вера Стрихну, образователната и научна степен „Доктор“, Професионално направление: 3.2. Психология, научна специалност: Педагогическа и възрастова психология

7.12.2020 г.

Член на научно жури: